

Kyrknyckeln

En tidning från Svenska kyrkan i Luleå • Nr 4 2020

Tema

Barn och unga

Låt unga röster höras!

Tvåspråkigt på förskolan
Sid 6-7

Barn och religion
Sid 8-9

Maria kämpar för barnen
Sid 10-11

Svenska kyrkan
I LULEÅ

**Journalhavande
PRÄST**

AKUT SAMTALS- OCH KRISSTÖD

TELEFON: 112
CHATT
DIGITALT BREV

www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Svenska kyrkan

PALVELEVA PUHELIN

020-26 25 00

www.svenskakyrkan.se/palvelevapuhelin

JOKA ILTA KLO 21-24

Ruotsin kirkko

I detta nummer

Unga röster om det som är viktigt på riktigt... sid 3-5

Minoritetsspråk i majoritet... sid 6-7

Barns rätt till religionsfrihet... sid 8-9

Maria och de utsatta barnen... sid 10-11

Notiser... sid 12

Krönika: Barnet... sid 13

Smått och gott... sid 14

Enhörningen spränger gränser... sid 15

Tack!... sid 16

OMSLAGSBILD: Ungdomar i Kyrkans Unga Luleå. Foto: Simon Eliasson.

KN-Kyrknyckeln är en tidning från Svenska kyrkan i Luleå. Tidningen utges av Luleå domkyrkoförsamling och Nederluleå församling med fyra nummer per år och delas ut gratis till alla hushåll i församlingarna. Tidningen finns även att läsa på vår webbplats www.svenskakyrkan.se/lulea

Ansvarig utgivare: Kyrkoherde Richard Marklund, Nederluleå församling.
Ställföreträdande ansvarig utgivare: Domprost Charlott Rehman, Luleå domkyrkoförsamling.

Redaktör: Eva Bergman (Nederluleå församling)
I redaktionen: Ulf Boström, Catrine Kostenius.

Hör gärna av dig via e-post till kyrknyckeln.lulea@svenskakyrkan.se

Vi ansvarar inte för inskickat material som vi inte har beställt. Däremot tar vi gärna emot redaktionella tips.

Redaktionens postadress: Nederluleå församling, att. Kyrknyckeln, Box 42, 954 21 Gammelstad.

Luleå domkyrkoförsamling, växel 0920-26 48 00
Nederluleå församling, växel 0920-27 70 00

Tryckt på miljövänligt papper hos Lule Grafiska AB.

Nästa nummer av Kyrknyckeln kommer i mars 2021.

Har du inte fått tidningen? Mejla namn och adress till kyrknyckeln.lulea@svenskakyrkan.se

Barnets bästa

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn.

Det här är något av innehållet i barnkonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter, som blev lag i Sverige för snart ett år sedan.

Vad innebär lagen egentligen? I det här numret av Kyrknyckeln ger några olika personer sina perspektiv på barnkonventionen.

Du får möta ungdomar i Kyrkans Unga Luleå, KUL, i ett samtal om allt från hur de hanterar stress och psykisk ohälsa, till coronapandemins påverkan på deras liv och mående.

På Charlottendals förskola i Luleå leker barnen i en miljö där minoritetsspråket är norm. Svenskan är andraspråket. Den tvåspråkiga förskolan har varit igång i drygt ett år och intresset för den är stort.

Maria Klasson Sundin upptäckte att barnkonventionen användes som argument både för och emot religiösa friskolor. Hon bestämde sig för att undersöka hur det kunde komma sig att det var så. Hennes forskning resulterade i en doktorsavhandling om barns rätt till religionsfrihet.

Luleåbon Maria Frisk tillträdde tjänsten som Sverigechef för Rädda barnen 1 januari i år, samma dag som barnkonventionen blev lag i Sverige. Den ger tyngd åt arbetet, menar hon.

Känner du dig annorlunda ibland? Då ska du läsa krönikan av prästen Elin Forssander om enhörningen som spränger gränser.

I julnumret finns det förstås en massa tips om sådant som händer i kyrkorna i advent och jul, till exempel luciakonserter, julottor och levande julkrubba.

Glad advent och god jul!
Eva Bergman, redaktör

Följ oss på Facebook och Instagram

Luleå domkyrkoförsamling
fb.com/luleadomkyrko
instagram.com/luleadomkyrko

Nederluleå församling
fb.com/nederlulea
instagram.com/nederluleaforsamling

Svenska kyrkan
I LULEÅ

Sång och musik ger både glädje och stresshantering. Här Evelina Jatko, 18 år, Emilia Hjærtström, 19 år, Johanna Holmbom, 18 år, och Elias Alm, 17 år.

Unga röster om det som är viktigt på riktigt

Sex ungdomar pratar engagerat och eftertänksamt där de sitter runt ett bord i ett coronasäkert rum i EFS-kyrkan i stan. De träffas i ungdomsgruppen KUL, Kyrkans Unga Luleå.

Vi har ett förutsättningslöst samtal med utgångspunkt i frågan ”Hur hittar du kraft i det som är just nu?”

För att samla sina tankar får de skriva ner dem på post-it-lappar. Martin Ek Pedersen börjar berätta.

– Jag har skrivit längtan, hopp och tro. Ibland känns det tungt. Det är

inte alltid lätta dagar och då hjälper det för mig att sätta upp mål att tänka på.

Ett av Martins mål är att gå ut gymnasiet. Han längtar efter att få

mönstra i november och det hjälper honom att tänka positiva tankar om framtiden.

Familj och vänner

I stället för att fokusera på framtiden berättar Johanna Holmbom att hon tänker på att vara här och nu när det blir för mycket press i skolan. Under coronapandemin har det varit extra tuffa utmaningar.

– Det var jättejobbigt med hemmaskola, jag fick huvudvärk av att sitta framför datorn dag ut och dag in.

För att klara av stressen med skolarbetet tänker Johanna på livet i sin helhet. Hon får nödvändig distans genom att ta pauser, träna och vara med familj och vänner.

– Jag har också skrivit spela datorspel och ungdomsgruppen KUL på mina post-it-lappar. Det hjälper mig komma ihåg att skolan inte är allt.

Innebandy och Jesus

Heidi Viitala håller med om att det är viktigt att släppa fokus på skolan. Hon har hittat annat som gör henne gott.

– Innebandy ger mig kraft. Och lyssna på lovsång, jag har jämt bra musik i hörlurarna.

På sina post-it-lappar har Heidi också skrivit familjen, kompisar och Jesus.

– Tron på Jesus ger trygghet och påminner mig om att jag är älskad och inte behöver bevisa något, förklarar Heidi.

SM i Paralympics

Elias håller med om trons kraft.

– När jag har dippar hjälper Gud mig att se helheten.

Elias som heter Alm i efternamn berättar om sin funktionsnedsättning, en halvsidesförlamning, som gett honom utmaningar i livet. Men Elias har hittat en väg fram med hjälp av Gud, simning och musik. Simningen började med babysim och nu tränar han med målet att tävla i Svenska Mästerskapen i Paralympics.

– På grund av coronapandemin vet jag inte hur det blir. I vilket fall är jag tacksam att jag kan ha ett fysiskt liv och att skadan inte begränsar mig.

Musik och träning

På sina post-it-lappar har Evelina Jatko skrivit träning, dans, musik och vänner. Hon berättar om kampen att ta sig tillbaka från en djup depression till följd av stress och utmattning.

– I början var lyssna på musik det enda jag orkade göra och sen började jag spela gitarr.

Evelina skriver egna låtar, poesi, dikter och noveller.

Barnkonventionen

Artikel 12: Åsiktsfrihet och rätten till att bli hörd

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Ungdomarna berättar om utmaningarna med att vara ung idag och vad de gör för att må så bra som möjligt. Här Johanna Holmbom, Heidi Viitala, Elias Alm och Evelina Jatko.

Det går inte att ta miste på att de har kul i KUL! Heidi Viitala, 17 år, på trummor, Martin Ek Pedersen, 18 år, på piano, Evelina Jatko, 18 år, på gitarr, Emilia Hjærtström, 19 år, och Johanna Holmbom, 18 år sjunger och Elias Alm, 17 år, på elgitarr.

– När jag skriver släpper jag tankarna på allt annat.

Hennes kompis Emilia Hjærtström från Älvsbyn har också erfarenhet av att behöva hantera höga stressnivåer.

– Det kan lätt bli för mycket dator, mobil och sociala medier. Men när jag ritar och målar släpper jag stressen för då låter jag tankarna bara flyta förbi.

Hantera stress

Vi pratar om att FN:s barnkonvention blivit lag i Sverige i år, och om alla barn och ungas rätt att komma till tals. Jag undrar vad de skulle vilja förmedla. De formulerar några medskick till läsarna oavsett om de är andra unga, vuxna eller äldre personer. De är överens om att stressen att prestera, oavsett om det är skolan eller

Några av svaren på frågan "Hur hittar du kraft i det som är just nu?"

annat, behöver hanteras och utmaningar som pandemin fört med sig. De lyfter upp att mitt i allt som är också vara snäll mot sig själv.

– Ta ner ribban, säger Johanna.

– Och när det är en jobbig dag, tänk att nästa dag är en ny chans, säger Martin.

Elias funderar på vad han ska ge för

medskick. Med tanke på hans passion för simning föreslår jag: Simma lugnt, kanske?

– Jaaa, ropar Elias, gör peacetecknet och fortsätter:

– Klart vi ska simma lugnt och så tänker jag på att jag känner tacksamhet över att Gud har en plan för var och en av oss.

– Att ge Gud en ärlig chans har hjälpt mig, fyller Heidi i.

Prata om livet

Emilia nämner det latinska citatet Carpe diem, men tillägger att det är svårare än man tror att fånga dagen. Själv försöker hon att vara närvarande i nuet genom att göra sådant som hon mår bra av.

– Som till exempel när jag får släppa ut mina tankar när jag sitter med resten av familjen och pratar om livet.

Evelina håller med om vikten av samvaro och att ha någon att prata med. Hon som talar utifrån egen erfarenhet av depression och utmattning påminner om att be om hjälp när pressen blir för hög.

– Du behöver inte klara allt själv!

Text: Carine Kostenius
Foto: Simon Eliasson

KUL Kyrkans Unga Luleå

KUL är en ungdomsgrupp som träffas på fredagar kl. 19–22.30 i EFS-kyrkan på Stationsgatan 48 i Luleå. Jämna veckor börjar med gudstjänst i Luleå domkyrka där KUL medverkar. En kväll med mycket musik, lovsång, nattvard och möjlighet till ljuständning. Kyrkan är öppen från klockan 19, gudstjänsten börjar klockan 20. Därefter går de över till EFS för att fortsätta att umgås.

Kontakt: Camilla Rönnbäck, skolkyrkopedagog, 0920–26 48 30, camilla.ronnback@svenskakyrkan.se.

Följ Kyrkans Unga Luleå på [instagram.com/kulkyrkansunga](https://www.instagram.com/kulkyrkansunga)

Minoritetsspråk i majoritet

– Det var en nervös väntan. Vi visste ju inte om någon vårdnadshavare alls skulle välja oss, söka plats för sitt barn hos oss. Vi startade ändå. Lagen är tydlig, säger rektor Kirsi Lagerdahl. Vi i Luleå förvaltningsområde är skyldiga att erbjuda en tvåspråkig förskola där man pratar finska, meänkieli eller samiska med barnen.

Det var för drygt ett år sedan. Hur har det gått?

Charlottendals förskola ligger i ett grönområde i centrala Luleå. Hit kom såväl utbildningsministern som landshövdingen när den tvåspråkiga förskolan invigdes i september 2019.

– Det kom tolv barn! säger rektor Kirsi Lagerdahl. Och nästa termin har vi 32 barn, som vi talar finska, meänkieli eller samiska med.

På Charlottendals förskola leker barnen i en miljö där minoritetsspråket är norm. Svenskan är andraspråket. Naturen i norr är den röda tråden mellan avdelningarna Väylä, Varri och Laakso – älven, fjället och dalen.

Kirsi tycker det är häftigt att få vara med att påverka barns självbild.

– Alla barn i Sverige har rätt att prata och känna sig hemma i sitt språk.

Språkbad

Första året samsades de tre språkgrupperna på en avdelning. Det blev ofrånkomligen så att barnen dagligen ”duschades” i de tre språken.

– De fick liksom flera språk gratis, säger Marja-Leena Eliasson, pedagog på Charlottendals finska avdelning.

Annat var det förr. Då ansågs det farligt om ett barn lärde sig flera språk. Risken var halvspråkighet. Idag säger vetenskapen tvärtom. Det är bra för hjärnan att lära sig

Foto: Luleå kommun

– Häftigt att få påverka barns självbild, säger rektor Kirsi Lagerdahl.

flera språk. Det blir lättare att lära sig mer. Pedagogerna talar gärna om språkbad.

Meänkieli

Kirsi tänker på sin egen svärfar. Han pratade bara meänkieli och varnades innan han började skolan. ”Håll tyst, säg ingenting innan du förstår vad de säger. Annars slår dom dej!”

Men försvenskningen i Tornedalen var minsann inget språkbad.

– Då förbjöds ett språk. Nu förbjuder vi ingenting. Vi lägger till istället.

– Här på förskolan sitter barnen ofta i bastun. Igår satt de där och ville ha lite varmare! Löyly! De kastade vatten på ugnen och fick ånga. Här är det meänkieli som gäller, säger Marja-Leena.

Det händer att barnen går dit ensamma och sitter där och funderar. Här känner de sig hemma, i lekbastun med lavar.

Leker på finska

I höstas skördade barnen potatisen de odlat på förskolan. Till lunch åt de kuppinkaste, alltså dopp i kopp. Nykokt färskpotatis med smör, lök och salt.

Under Tornedalens flagga står pedagogerna Rose-Marie Groth och Sara Pittja. De har den samiska och den svenska flaggan i bakgrunden. Sverigefinska flaggan syns inte men är vit med ett blått kors, en gul rand kantar korset.

– Några barn, som inte kunnat prata med mormor och morfar, gör det nu. Barnen förstår vad de gamla säger. Och svarar på svenska. Snart pratar de nog finska med morföräldrarna också!

Marja-Leena upptäckte i höstas att

några tjejer, som alltid pratat svenska med varandra, nu vågar leka på finska.

Häromveckan tog hon barnen ut i skogen, samlade både föremål och ord. Kivi till exempel. Sten.

– Jaha, utbrast en liten flicka, kivi som frukten kiwi, det var lätt!

Och barnen hämtade lehti och keppi i skogen. Löv och pinnar.

Vilken favoritsång har barnen?

– Ja, det är ju Tuiki tuiki tähtönen. Blinka lilla stjärna.

Marja-Leena är nästan förvånad över att sången håller år från år. Entusiasmen och glädjen att jobba med barnen hörs i hennes röst.

– Våra barn ska känna sig viktiga. De vet att vi lyssnar på dem. De ska känna sig behövda och stolta.

Köket och älven

Köksspisen tronar mitt i rummet hos meänkieliggruppen. Att köket är centrum i de tornedalska hemmen märks här också. Avdelningen heter Väylä, Älven. Älven tillhör vardagslivet. Barnen leker i träbåten på golvet.

Meänkielibarnen är små, ett till tre år gamla. Många har inte ens ett tal-språk. Men yks, kaks, kolme, neljä, viis. Det förstår de små. Och färgerna är barnen ganska säkra på. Valkea, keltainen och sininen, vitt, gult och blått i Tornedalsflaggan går igen i interiören.

Pedagog Rose-Marie Groth

Här är "bastun" på förskolan. En bastu man känner sig hemma och bekväm i.

minns när hon såg ett barn växa och vågade göra något för första gången.

– För ett år sen hade vi ett barn som var anti-anti meänkieli. Hon hade flyttats från en svensk förskola till oss. Och ville inte prata. Hon förstod nog vad vi sade på meänkieli men hon svarade oss alltid på svenska. ”Jag förstår inte, jag förstår inte.”

Barnkonventionen

Artikel 30: Minoritets- och urbefolkningsbarn

I de stater där det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller personer som tillhör ett urfolk ska ett barn som tillhör en sådan minoritet eller ett sådant urfolk inte förvägras rätten att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion eller att använda sitt eget språk.

Men så i våras hände det. Vi satt tillsammans med barnen och åt lunch. Och vi frågade vad vill du ha? Maitoa, svarade hon. Mjölk. Vi såg att det släppte. Just där och då. Vi blev så glada.

Lassokastning

Sara Pittja kommer in glad och med uteluft runt ansiktet. Hon lämnade just lassokastningen på gården. Det yrsnöar i Luleå denna förmiddag. Det är språkvecka i Sápmi och samtliga barn på Charlottendal ska få en samisk touch i vardagen. Därför kastar det lasso. En träfigur med äkta renhorn ska fångas in.

Sara kommer från en renskötarfamilj och kan konsten att fånga ren med lasso. Hon har själv gått på samisk förskola i Gällivare och vill ge Luleåbarnen det hon fick på sin för-

Köket har en central plats i tornedalska kök. Och förstås är spisen viktig också på förskolan.

skola. En uppväxt som gjorde henne stark och trygg i sin samiska identitet.

Barnen i den samiska gruppen är nya i livet, ett till två år gamla, de kastar inte lasso. Men det gör de äldre förskolebarnen på de svenskspråkiga avdelningarna på Charlottendal.

Det går halvbra att fånga renen men stämningen är helbra, det vill säga uppsluppen.

Samiska ord flyger i luften. Soapahan! Boazo! Lasso. Ren. Just nu vid lassokastningen är de samiska orden norm. Så Sara är nöjd.

Men det bästa är kanske lavvon. Kåtan. Därinne pratar, läser och sjunger man. Ute finns en

större lavvo. Det är trygga miljöer för barnen. Och trygg är också ett av de viktigaste ledorden i Saras pedagogik för barnen.

Förebild

Det råder en speciell kultur i personalrummet på Charlottendal. Förr var det tabu att prata ett språk som inte alla förstod. Idag är det okej.

Visionen för den tvåspråkiga förskolan Charlottendal är långtgående. Målet är att bli en förebild för hela Sverige och visa hur en förskola kan ta hand om nationella minoriteter. En skola där språk och kultur ses som en tillgång.

Hur det går?

– Hittills över förväntan! säger Kirsi.

Text: Sigrid Flensburg

Lavvon – finns ett mer omslutande och tryggt ställe?

I sitt arbete som biskopens adjunkt ser Maria Klasson Sundin barn och ungas rätt till inflytande i kyrkans liv som viktigt.

Barns rätt till religionsfrihet

FN:s barnkonvention har funnits sedan 1989 och är sedan årsskiftet lag i Sverige. I början av 2000-talet upptäckte Maria Klasson Sundin att barnkonventionen användes som argument både för och emot religiösa friskolor. Det ville hon undersöka vidare. Marias forskning resulterade i en doktorsavhandling om barns rätt till religionsfrihet.

Det är drygt fyra år sedan Maria Klasson Sundin försvarade sin avhandling med titeln *Barnets religionsfrihet – en villkorad rättighet? En filosofisk undersökning utifrån FN:s barnkonvention*. Men om vi tar det från början. Maria är född och uppvuxen i ett ateistiskt hem utanför Lund i Skåne. Kyrkan hittade hon in i som vuxen. Tanken var att bli äm-

neslärare men hon fortsatte med religionsvetenskapen och blev så småningom präst. Sedan 2018 arbetar Maria som biskopens adjunkt i Luleå stift.

I mötet med en inspirerande professor i religionsfilosofi väcktes lusten att forska.

– Han ställde de där frågorna som närmar sig det som ligger under det vi

pratar om och det intresserade mig, berättar Maria. Det blev tydligt att vi behöver reflektera mer kring relationen mellan språk och verklighet.

I början av 2000-talet stötte Maria på ett spänningsfält som fångade hennes intresse. Hon upptäckte att barn-

Barnkonventionen består av 54 artiklar. En fullständig version på svenska finns här: regeringen.se

konventionens tal om religionsfrihet användes som argument både för och emot religiösa friskolor.

– Hur kunde det komma sig? Så intressant! Det ville jag utforska.

Tre modeller

Efter en tids forskande formulerade Maria tre modeller för hur man kan förstå vad barns rätt till religionsfrihet innebär. I den *första* modellen handlar barnets religionsfrihet om rätten att få växa upp inom en religiös tradition. Föräldrarnas uppgift är här att ge barnet tillgång till denna tradition, som förstås i termer av handlingar och praktiker, och staten får inte förhindra detta. Den *andra* modellen fokuserar på barnets rätt att självständigt välja livsåskådning.

”

Vi ska inte abdikera som vuxna utan vägleda barnen när de utövar sina rättigheter

”

Här är föräldrarnas roll att skydda barnet från indoktrinering och religion uppfattas som ett tanke-system. Staten ska vara neutral och skydda barn från påverkan. I den *tredje* modellen innebär barnets religionsfrihet rätten att få tillgång till redskap för att kunna tolka de existentiella dimensionerna i sina liv. Föräldrarna och staten ska här erbjuda dessa redskap.

– Jag fann att den syn vuxna har både på hur barn växer och mognar och på vad religion är kan förklara många av skillnaderna mellan dessa modeller.

Samtal med ömsesidig respekt

Maria menar att hennes forskning pekar på några grundläggande vär-

Barnkonventionen

Artikel 14: Tanke-, samvets- och religionsfrihet

1. Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.
2. Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet ledning då det utövar sin rätt.
3. Friheten att utöva sin religion eller tro får underkastas endast sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten, rättsordningens grunder, folkhälsan eller den allmänna moralen eller andra personers grundläggande fri- och rättigheter.

deringar som krävs för att göra verklighet av barnkonventionen. Hon är övertygad om att vi behöver se barnet som ett subjekt med en egen röst som vi vuxna behöver lyssna till. Det handlar inte om att utelämna barnet till sina egna impulser, att det ensamt ska bestämma, utan om att vuxna ska ta hänsyn till vad barnet tänker och vägleda dem. Det är synsätt som bygger på att vi ömsesidigt lär av varandra och att det inte enbart är den vuxne som ska lära barnet. Vi behöver varandra och är också beroende av varandra när vi ska fatta beslut.

– Vi ska inte abdikera som vuxna utan vägleda barnen när de utövar sina rättigheter.

Det handlar om att ha samtal med ömsesidig respekt.

Barnets röst

Samtalet är grundläggande för all kommunikation. Maria menar att när och hur vi talar med barn är avgörande för hur vi får möjlighet till ett förtroligt samtal. Det finns en rad olika metoder som berikar ett samtal mellan barn och vuxna. Flera av dem har använts i det aktuella projektet *Barnets röst – min plats, mitt språk* som handlar om att lyssna till de erfarenheter som flerspråkiga barn i Luleå stift har. I projektet har barn och unga själva fått komma till tals och deras berättelser bidrar till att

öka kunskap om barns tankar och upplevelser om hur det är att tillhöra en språklig och kulturell minoritet.

Olika språk i olika miljöer

Maria och hennes medarbetare på stiftskansliet erbjöd de deltagande barnen papper, målarfärg och färgpennor för att rita bilder som de sedan kunde samtala om. De använde sig också av ett träd där barnen fick sätta upp färgade prickar för de olika språk de talar i olika miljöer. Genom att göra något tillsammans med barnet samtidigt som man pratar ökar möjligheten till ett mer naturligt samtal, menar Maria. För de flesta är det svårt att bli intervjuade på vanligt sätt. Att röra på sig eller leka tillsammans får samtalet att flyta bättre.

– Vi behöver fånga dem i farten.

Text: Catrine Kostenius

Foto: Ola Johansson

LÄSTIPS

”Barnets röst – min plats, mitt språk” (2020). Luleå stifts rapport om barns egna tankar om och upplevelser att tillhöra en språklig och kulturell minoritet. En nedladdningsbar pdf finns på svenskakyrkan.se/luleastift.

På svenskakyrkan.se/barnkonventionen finns bland annat ärkebiskop Antje Jackeléns debattartikel ”Barn har rätt till andlig utveckling”.

Maria och de utsatta barnen

Maria Frisk är ekonomen som inte ville hålla på med siffror. Istället blev det en karriär inom civilsamhället. Sedan ett knappt år tillbaka är hon Sverigechef på Rädda Barnen med 200 anställda och cirka 60 000 medlemmar. Hon minns det som en glädjens dag då barnkonventionen blev lag i Sverige.

– Det ger en sådan tyngd åt vårt arbete med de mest utsatta barnen i Sverige.

Maria Frisk är född och uppvuxen i Gammelstad. En trygg uppväxt med stor familj. Värdegrunden att bry sig om sina medmänniskor, kom bland annat från mormor och morfar som var aktiva i Missionsförbundet.

– De månade mycket om andra människor. Öppnade upp sitt hem för människor som hade det svårt på olika sätt. Och det tror jag har påverkat mig mycket. Att se bortom sig själv. Att kunna dela med sig till andra som inte har det lika väl förspant.

Civilekonom

Maria valde att utbilda sig civilekonom med inriktning mot organisation och ledarskap.

– Jag visste ganska tidigt att jag inte ville jobba med siffror utan med dom andra delarna. Jag är nog mer humanist än jag är ekonom.

Efter några år i bland annat universitetsvärlden sökte hon en tjänst på studieförbundet Sensus.

– Det var min första kontakt med civilsamhället. Jag trodde att jag öppnade dörren till en liten skrubb men när jag öppnade så var det till en helt ny värld! Jag tycker det är så otroligt viktigt med civilsamhället. Det är ett jättespännande område att befinna sig i. Det är nog här jag hör hemma.

2003 började hon jobba på Rädda

Barnen i Luleå, först som verksamhetsutvecklare, efter några år blev hon regionchef över Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. Nästa pinnhål upp i karriären blev en tjänst som biträdande Sverigechef och sedan 1 januari 2020 är hon alltså Sverigechef.

– Lusten har varit stark som drivkraft i mitt arbete och jag har nog ald-

De flesta av Marias många möten sker via datorn i dessa tider.

rig tänkt att ”jag ska bli chef”, det har bara blivit så. Tillfällena har kommit och så har jag tagit det steget. Jag behövde inte fundera jättemycket innan jag sa ja till tjänsten som Sverigechef på Rädda Barnen.

På Sverigeprogrammet är det 200 anställda och Maria har sex sektionschefer som rapporterar direkt till henne.

– Ett fantastiskt gäng att jobba med!

Rädda Barnen

Samma dag som Maria tillträdde tjänsten blev barnkonventionen lag i Sverige.

– Man kan verkligen säga att det var en seger att konventionen blev lag. Rädda Barnen har drivit det ganska hårt och länge. Det var stor glädje på kansliet när vi hörde den nyheten.

”

Man kan verkligen säga att det var en seger att konventionen blev lag. Rädda Barnen har drivit det ganska hårt och länge

”

Rädda Barnens kamp för barnkonventionen kan spåras tillbaka till början av förra seklet. Det första embryot till barnkonventionen kom till redan efter första världskriget då man såg att barn för särskilt illa under krig. Det var den engelska filantropen Eglantyne Jebb som la grun-

Vare sig Maria jobbar vid köksbordet i Stockholm eller Luleå så tänder hon alltid ett ljus.

den. Eglantyne Jebb insåg att samhället måste förändras för att barn skulle få det bättre och hon var en av de första att formulera begreppet ”barnets rättigheter”. Det var också hon som grundade Save the Children 1919 och sex månader senare grundades Rädda Barnen i Sverige.

Barnkonventionen

Den nuvarande barnkonventionen antogs av FN 1989 och Sverige var ett av de första länderna som bekräftade den.

– Barnkonventionen är fantastisk, dels för att den lyfter att barn är starka och barns åsikter är viktiga, men man lyfter också att barn är särskilt sårbara och behöver stöd.

Nu är barnkonventionen lag och Maria märker en tydlig skillnad.

– Det blir en tyngd att den blivit lag. Den blir mer levande och aktuell. Vi ser att allt fler verksamheter och myndigheter gör en översyn om vad det betyder för dem att barnkonventionen blivit lag.

Barnens situation

Rädda Barnen jobbar med de allra mest utsatta barnen. Barn i migration, barn i socioekonomiskt utsatta områden och barn utsatta för våld är de tre stora prioriteringarna.

Regelbundet ger Rädda Barnen ut en rapport om barnfattigdomen i Sverige.

– Det är en jätteviktig del i vårt arbete. Ungefär 186 000 barn lever i fattigdom enligt vår senaste rapport. Risken att hamna i fattigdom är betydligt högre för barn till föräldrar

med utländsk bakgrund och barn som lever med ensamstående förälder.

För Maria har det nya jobbet inneburit ett pendlande liv. I normala fall är hon i Stockholm under veckorna och hemma på helgerna, men just nu under coronatider blir det varannan vecka i Stockholm, och varannan vecka i Luleå. Det har varit en omställning och hon hade aldrig tagit jobbet när barnen var små.

– För det mesta känns det väldigt roligt. Att pendla går bättre än jag hade trott. Jag älskar ju vår vinter i Luleå där jag kan åka skateskidor på skaren och under samma period kan jag få vitsipporna därnere. Och jag älskar vitsippor.

*Text: Ulf Boström
Foto: Simon Eliasson*

Leonard har en egen barnbibel

Leonard Sundbaum är fyra år och har precis tagit emot en bibel för barn som Nederluleå församling erbjuder alla döpta fyraåringar. Han tycker mycket om att lyssna när föräldrarna eller farmor läser för honom. Just nu är hon på besök.

I vanliga fall bjuds fyraåringar och deras familjer in till kyrkan för att få ta emot en bibel som gåva. Just i år, på grund av pandemin, erbjuder Nederluleå församling och Luleå domkyrkoförsamling möjligheten att pedagoger åker hem med en bibel till de barn som vill det. (Men man kan även välja att hämta sin bibel i församlingarna.) Förhållningssättet är att ställa om istället för att ställa in.

Familjen uppskattar initiativet och Leonard tycker jättemycket om presenten han fått. Leonard visar bibeln som hans pappa fick när han var fyra år och konstaterar att det är mycket fler bilder i hans egen än i pappas.

Familjer med fyraåringar har fått brev om det här erbjudandet. Om det inte har kommit fram till din familj, kontakta mig på 0920-27 70 88 eller christina.purnell@svenskakyrkan.se. Om ditt barn inte är döpt men önskar få en barnbibel, hör av dig så ordnar vi det.

Text och foto: Christina Purnell, församlingspedagog, Nederluleå församling

Är ditt barn fyra år? Och skulle bli glad av att få en alldeles egen barnbibel som present?

Då fixar vi det! Det finns tre olika sätt att få sin bibel om ni tillhör Luleå domkyrkoförsamling.

Ni kan hämta den vid dessa gudstjänster: Örnäs kyrka söndag 29 november kl. 11, Mjölkuddskyrkan söndag 7 februari kl. 15, Luleå domkyrka trettondedag jul 6 januari kl. 11. Ni kan hämta den på Liten och stor

i Hertsökyrkan måndagar kl. 9-12, Örnäsgården tisdagar kl. 14-16, Mjölkuddskyrkan torsdagar kl. 9-12. Det tredje sättet är att säga till så kommer någon från församlingen hem med bibeln till er. Anmäl dig och ditt barn till ulrika.asp@svenskakyrkan.se. Skriv var och när ni vill hämta barnbibeln eller om ni vill få den hem till er.

Julspel för skolbarn

Även i år erbjuder Nederluleå församling levande julspel för lågstadiet barn.

– På grund av pandemin blir det en del förändringar, men vi ställer inte in utan vi ställer om. Vi bjuder in år 1 och 2. För att kunna erbjuda en coronasäker föreställning bjuder vi in klassvis eller skolvis, berättar pedagogen Marjolein van der Geer.

Du har rätt!

Behöver du ett julklappstips? Då föreslår redaktionen boken *Du har rätt!* av Jason "Timbuktu" Diakité och Matilda Westerman. Boken handlar om barnkonventionen. Om du vill höra ett samtal där författarna berättar om boken, gå in på Bokmässan Play.

Julklappar till alla

Alla barn i Luleå kan få julklappar den här julen – om vi hjälps åt. Köp en julklapp som passar barn och unga 0-18 år. Kanske leksaker? Ett brädspel eller ett presentkort? Du kan lämna in din julgåva från första advent till tredje advent, sedan ser diakonerna till att julklappen kommer dit där den behövs. Läs mer: svenskakyrkan.se/lulea/julklappar-till-alla

Tävling

En av de populäraste adventspsalterna är ”Hosianna, Davids son”. Frågan är: Vad betyder Hosianna? Vi lottar ut tre julpåsar med Fairtrademärkt choklad bland er som svarar rätt. Posta ditt svar till: Kyrknyckeln, Box 42, 954 21 Gammelstad eller mejla till kyrknyckeln.lulea@svenskakyrkan.se senast 1 december.

Grattis! I förra numret frågade vi i vilken kyrka i Luleå konstverket ”Pärlean” finns. Rätt svar är Porsökyrkan. Vi säger grattis till Lena Johansson, Lars-Erik Nilsson och Harry Åström som hade tur i lottningen och vann varsin bricka med ritningar på kyrkor landet runt.

Gravrättsinnehavare

Svenska kyrkan, som huvudman för begravningsverksamheten i Nederluleå församling, är skyldig att föra gravbok med namn, personnummer och adress på innehavare till gravplatser. Många gravplatser saknar idag dessa uppgifter. Därför söker vi innehavare till gravplatser på Gammelstads kyrkogård. En förteckning över dessa gravplatser finns på webbplatsen svenskakyrkan.se/nederlulea/gravratter. En gravplats upplåts vanligtvis i 25 år och kan förlängas i 15 år. I förteckningen kan du kontrollera om det gäller någon grav som tillhör din släkt. Om ingen ny innehavare eller anhörig har hört av sig innan 1 juni 2021, kommer gravplatsen att återgå till begravningsverksamheten, och gravstenen kommer att forslas bort under hösten 2021. Frågor? Kontakta kyrkogårdsexpeditionen, 0920-27 70 10.

FOTO: GUSTAF HELLSING/MON

Minneslund för våra små

Snart finns en minneslund för saknade små på Örnäskyrkogården. Det blir en egen plats för de som sörjer barn och för gravsättning av aska, en plats för smyckning och eftertanke. Platsen finns vid den strandpromenad som går längs Bredviken.

Samtidigt som kyrkogårdsmedarbetarna ställer iordning minneslundan gör de också ett ansiktslyft på den delen av kyrkogården med strövstigar, parkeringsplats och planteringar som omgärdar befintliga gravar.

Kyrkoyal 2021

Söndag 19 september 2021 är det val i Svenska kyrkan. Vill du ställa upp som kandidat i kyrkoyal? Gå in på svenskakyrkan.se/kyrkoyal så får du veta vad som krävs.

Krönika Charlott Rehnman

Barnet

I det kristna julfirandet står barnet i centrum. Vi sjunger om barnet i Betlehem. Vi läser och hör de tidlösa orden om den nyfödde frälsaren. Guds son, Messias, han som förändrar världen. Buren, älskad och fostrad sin unga mamma Maria. Jesus som är livets och hoppets ljus i en kall och mörk värld.

Det finns ett barn i varje människa. Oavsett hur gamla vi är.

Det spelar ingen roll om barndomens tid för länge sedan är förbi.

Barnet i oss gör sig ständigt påmind. Som årsringarna i en gammal tall.

Vi lever parallellt som både barn och vuxna. Och det vi har med oss från tidiga år präglar livet i sin helhet. Hur då, tänker någon. Det där har jag väl ändå växt ifrån? Det barnliga? Det naiva eller det oskuldsfulla? Men var inte så säker. Det märks iallafall när vi skrattar eller gråter. Dagarna vi är nyfikna eller oroliga. När vi är hungriga eller trötta. När vi söker skydd. När vi är blyga eller vågar stiga fram. Och när vi sover inte minst. Eller den förväntan som kan infinna sig – som när barnet längtar till julafton.

Finns det något som är så avväpnande som ett litet knyte? Det outgrundliga.

Vi slutar väl aldrig att fascineras över kroppens rörelse och själslivets yttringar. Vi tröstar den otröstliga. Vi känner den ljuva doften – som bara ett barn kan ha. De tusende frågor som barnet ställer, uppriktigheten som väntar på sitt svar; ”men varför det?”

När förlorar barnet sina spontana frågor och livsytringar? Där i uppväxten någon gång. När medvetenheten i omvärlden gör sig påmind. När jämförelsen kommer in och rädslan för att göra bort sig inför andra, eller verka dum; ”Men vet du inte det?” ”Fattar du inte?”

Då är det befriande att läsa om Jesus och barnen. Hur gammal man än blir är det en oerhörd tröst när han samlar barnen omkring sig, och i sin famn, trots lärjungarnas protester om att barn ska inte störa; Inte komma här och tro.

Det är väl förresten i barnet som Jesus upptäcker den naturligaste tron. ”Sannerligen jag säger er; den som inte tar emot Guds rike som ett barn, kommer aldrig dit in.” De orden kommer man aldrig ifrån. Att ta emot Guds rike som ett barn; beroende, förväntansfull, växande och ödmjuk.

Det finns barn som uppfattas som störiga, barn vars blick har slocknat eller vars tillit tycks gått förlorad. Barn som – Gud förbjude – farit riktigt illa. Osedda, gömda eller glömda. Stora eller små barn, i vilken ålder som helst egentligen.

Jesus öppnar famnen – och särskilt för alla dem. Alla oss. För dig och för mig. Hans famn är stor och hans välsignelse räcker. Därför är Jesus ord om barnen en viktig hälsning till oss alla; ”Låt barnen komma till mig och hindra dem inte!”

Charlott Rehnman, domprost i Luleå domkyrkoförsamling

FOTO: ANDERS ALM

SMÅTT
&
GOTT

Första advent 29 november. Adventsgudstjänster i Hertsökyrkan kl. 9 och kl. 11. Mjölkuddskyrkan kl. 15. Örnässets kyrka kl. 11.

Adventsgudstjänst med söndagskola i Luleå domkyrka kl. 11 och kl. 13. Mässa i advents- och jultid i Nederluleå kyrka kl. 11 och kl. 13. Gudstjänst i Bergnäs kyrkan kl. 11. Adventsgudstjänst i Benzeliugården kl. 15 och i Sörby kyrkan kl. 15.30. Gudstjänst med små och stora i Stadsökyrkan kl. 17 och gudstjänst i Porsökyrkan kl. 17.

Längtan och förväntan i adventstid. Konsert i Örnässets kyrka söndag 29 november kl. 15. Tomas Bergeskans, piano, Piotr Siwic, kontrabas, Nina Sandell, violin och orgel samt Christina Aasa Bygdell, Seppo Härkönen och Maria Ruottinkoski, sång.

Livesänd allsång från Nederluleå kyrka lördag 5 december kl. 14-15. Sjung med i advents- och jultidens favoritpsalmer! Gå in på Nederluleå församlings Facebooksida, skriv i kommentarsfältet vilken favoritpsalm du vill höra. Vi sjunger så många psalmer vi hinner under en timme.

Gudstjänst med små och stora i Brändöns missionshus andra advent 6 december kl. 14.

Gudstjänst med luciatåg i Porsökyrkan andra advent 6 december kl. 17.

Gudstjänst i Andreaskyrkan tisdag 8 december kl. 11.

Lions luciakröning av Norrbottens Lucia i Luleå domkyrka torsdag 10 december kl. 19. Kröningen kommer att sändas via internet.

Fredagsgudstjänst med Kyrkans Unga Luleå i Luleå domkyrka 11 december kl. 20.

Toner i jultid i Bergnäs kyrkan lördag 12 december kl. 19.

Julkonsert i Sörby kyrkan med Magnus och Anna-Karin Wiklund samt Maria och Börje Andersson med vänner, lördag 12 december kl. 18.

Julkonsert i Örnässets kyrka söndag 13 december kl. 15.

Lucia- och julgudstjänst i Sörby kyrkan på luciadagen 13 december kl. 10.

Gudstjänst i Bergnäs kyrkan 13 december kl. 11. Körkul sjunger luciasånger. Flötensemblen Amabile och ledare Göran Lindgren.

Gudstjänst med luciatåg i Luleå domkyrka 13 december kl. 11.

Gudstjänst i advents- och jultid i Nederluleå kyrka 13 december kl. 11.

Vi sjunger in julen med barnens luciatåg 13 december i Mjölkuddskyrkan kl. 15.

Luciakonsert i Nederluleå kyrka 13 december kl. 16 med Nederluleå Ungdomkör, HARMONY och pianokvartett.

Luciagudstjänst i Stadsökyrkan 13 december kl. 17 med Teen Gospel och Luleå River Choir.

Vesper. Aftonbön ur Psaltaren i stillhet. Efteråt: Ekumenisk förbönsväll. Tisdag 15 dec. kl. 19 i Andreaskyrkan.

Adventskonsert med Luleå kammarkör under ledning av Monica Wasberg, onsdag 16 december kl. 19 i Örnässets kyrka.

Joulunaika suomeksi

Gudstjänster och julsånger på finska

Söndag 6 december Itsenäisyyspäivän iltakirkko. Gudstjänst på Finlands självständighetsdag kl. 18, Örnässets kyrka. Anne Simonsson, präst. Markus Wargh, musiker. Monica Jonasson, cello.

Onsdag 9 december Kauneimmat joululaulut. De vackraste julsångerna på finska och svenska kl. 18, Luleå domkyrka. Anne Simonsson, präst. Maria Ruottinkoski, musiker. Anna Palmblom, sång.

Onsdag 16 december Kauneimmat joululaulut. De vackraste julsångerna på finska och svenska kl. 18, Luleå domkyrka. Anne Simonsson, präst. Samuel Lind och Maria Ruottinkoski, musiker. Du kan delta även via livesändning på Facebookssidan Luulajan suomalaiset.

Fredag 25 december Joulukirkko suomeksi ja ruotsiksi. Julbön på finska och svenska kl. 11, Luleå domkyrka. Anne Simonsson, präst. Maria Ruottinkoski, musiker. Nina Sandell, fiol.

Ett begränsat antal kostnadsfria platsbiljetter kommer att delas ut till De vackraste julsångerna och gudstjänsten på självständighetsdagen. Biljettsläpp 30 november. Kontakta diakon Hilikka Eriksson, hilikka.eriksson@svenskakyrkan.se, 0920-26 49 34.

Julkonsert med Old Town Gospel Choir i Stadsökyrkan fredag 18 december kl. 19.30.

Sinnesrogudstjänst i Nederluleå kyrka fredag 18 december kl. 18.

Adventsgudstjänst i Hertsökyrkan fjärde advent 20 december kl. 11.

Mässa i advents- och jultid i Nederluleå kyrka fjärde advent 20 december kl. 11.

Julafton 24 december. Samling vid krubban i Sörby kyrkan kl. 10, Stadsökyrkan och Nederluleå kyrka kl. 11. Levande julspel i norrbottniskt klimat, utanför Bergnäs kyrkan kl. 11. Det finns både sittplatser och ståplatser. Julbön i Örnässets kyrka kl. 11, Hertsökyrkan kl. 12 och 14, Luleå domkyrka kl. 13 och Nederluleå kyrka kl. 17. Julnattsmässa i Stadsökyrkan kl. 22.30 och Mjölkuddskyrkan kl. 23.30.

Juldagen 25 december. Julottor i Luleå domkyrka och Nederluleå kyrka kl. 5.30 och kl. 7, Örnässets kyrka kl. 7, Brändöns missionshus, Benzeliugården i Bensbyn och Sörby kyrkan kl. 8, Börjelslandets bygdegård kl. 9. Morgonmässa kl. 9 och högmässa kl. 11 i Hertsökyrkan. Joulukirkko, julmässa på finska och svenska kl. 11 i Luleå domkyrka.

Annandag jul 26 december. Julens sånger och psalmer i Bergnäs kyrkan kl. 11. Gudstjänst i Örnässets kyrka kl. 11. Gudstjänst kl. 11 och konsert A Christmas Carol kl. 16 och kl.

18 i Luleå domkyrka. Mässa i advents- och jultid kl. 11 i Nederluleå kyrka. Gudstjänst i Hertsökyrkan kl. 18.

Söndag 27 december. Gudstjänst kl. 9 och 11 i Hertsökyrkan. Gudstjänst i Örnässets kyrka och Luleå domkyrka kl. 11.

Kvällsmässa med inslag av gospel tisdag 29 december kl. 18 i Mjölkuddskyrkan.

Nyårsafton 31 december. Nyårsbön i Luleå domkyrka och Nederluleå kyrka kl. 17.

Nyårsdagen 1 januari. Mässa i advents- och jultid i Nederluleå kyrka kl. 11. Gudstjänst kl. 11 och nyårskonsert kl. 16 i Örnässets kyrka. Högmässa i Hertsökyrkan och Luleå domkyrka kl. 18.

Stjärnspel i Luleå domkyrka trettiondedag jul 6 januari kl. 11. En gudstjänst där alla barn som vill får vara med i stjärnspelet, en teater om de tre vise männen, stjärnan och Jesus. Alla fyraåringar som vill får barnens bibel, anmäl förälder och barn i förväg till ulrika.asp@svenskakyrkan.se.

Musikgudstjänst i Nederluleå kyrka trettiondedag jul 6 januari kl. 16. Gammelstads kammarorkester. Solist Eva Plumppu.

TÄNK PÅ I CORONATIDER Det kan bli ändringar med kort varsel. Kolla alltid församlingarnas webbplatser eller appen *Kyrkguide!*

90 SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp.

Jenna Deborja Kossovskaja

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223
svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

Enhörningen spränger gränser

Jag kliver in i rummet och känner mig fel. Fel kläder, fel ålder, fel kön, fel frisyr... Gaaahhh!
Vill helst bara smälta in i väggen eller försvinna genom golvet. Utan att nån märker. Men det är för sent för det. För de har upptäckt mig och det blir bara ännu mer pinsamt om jag försöker smita...

Eller när alla andra pratar om vad de gjort på sommarlovet eller semestern och jag inte har nått att bidra med. För resurserna finns inte...

Eller känslan som kan infinna sig runt ett fikabord där alla verkar ha nått gemensamt som jag inte riktigt förstår. Att det är nån grundläggande erfarenhet jag missat och därför inte fattar vad vi pratar om.

Eller...

Listan på tillfällen när jag känt mig annorlunda kan göras oändligt lång.

Känslan av att inte passa in, av att vara annorlunda tror jag att de allra flesta av oss kan känna igen oss i. Visst brukar vi säga att den drabbar oftare i yngre år, när vi kanske i högre grad utforskar och upptäcker vilka vi är. Men jag vet inte om det stämmer...

Den där känslan av att vara fel. Att sticka ut på ett sätt som mest besvärar andra. Att skapa ordning i ett sammanhang, bara genom min uppenbarelse. Den slår till lite

nu och då, oavsett vår ålder. Och många lever med den dagligen. Ett tungt ok att bära...

Ibland får enhörningen vara en symbol för annorlunds-kaskap. Det färgglada, lekfulla fantasidjuret med horn i pannan får vara en symbol för det mystiska, det som inte riktigt går att fånga. En symbol för den som är både och, inte antingen eller. Den som spränger gränser. Det hoppfulla normbrytandet.

Visste du att Jesus ibland avbildas som enhörning i den medeltida konsten? Det lärde jag mig när jag såg på Enhörnings-TV. Det är en serie andakter om identitet och annorlunds-kaskap som Västerås stift gjorde i

våras och som går att hitta på bland annat YouTube. Enhörningen som bland annat gör det dåliga vattnet rent genom att doppa sitt horn i det.

Jesus som enhörning. Kanske en bild som utmanar.

Och samtidigt: i Bibeln berättas att Jesus ger oss vatten, det som kallas det levande vattnet. Den kraft vi behöver för att orka vara annorlunda. Orka sticka ut när det behövs. Orka vara varken eller, eller både och, i en värld som vill ha tydliga ramar.

Är du också en enhörning?

Elin Forssander,
präst i Nederluleå församling

FOTO: VIVEKA OSTERMAN

Nätvandrarchatten för alla mellan 12 och 25 år

Kyrkans SOS är en kris- och samtalsjour inom Svenska kyrkan. Jourtelefonen och SOS-brevlådan bemannas av volontärer, utvalda och utbildade för uppgiften, som utan ersättning gör en medmänsklig insats. Under 2017 besvarades drygt 21 000 samtal i Jourtelefonen och cirka 3 000 brev i webbtjänsten SOS-brevlådan.

Nätvandrarchatten är Kyrkans SOS nya satsning för alla mellan 12 och 25 år, och som till en början kommer att vara öppen måndagar och onsdagar kl. 19.00-22.00. I nätvandrarchatten kan du prata om precis vad du behöver och vill. Du är välkommen om du bara vill småprata med någon trygg vuxen, eller om du vill prata om något som känns svårt och jobbigt för dig. De som chattar är personer som jobbar i Svenska kyrkan: musiker, pedagoger, diakoner, präster och andra. Alla har gått Nätvandrartutbildningen hos Kyrkans SOS och blivit godkända Nätvandrare. Alla har tystnadsplikt i chatten.

Läs mer: svenskakyrkan.se/kyrkans-sos

Kyrkans SOS är en stiftelse inom Svenska kyrkan, som finansieras genom anslag från församlingar och pastorat i Göteborgsregionen, Göteborgs stift samt gåvor från enskilda. Jourverksamheten har funnits sedan 1971. Stiftelsen är ursprungligen en vidareutveckling av Jourhavande Präst som startade kring 1960.

Någon borde ordna meningsfulla
aktiviteter för barn och unga.

Någon gör det.

Du gör det möjligt genom kyrkoavgiften.

Svenska kyrkan
I LULEÅ

Som medlem i Svenska kyrkan betalar du en kyrkoavgift. Den används bland annat till många viktiga verksamheter för barn och unga.

VILL DU OCKSÅ BLI MEDLEM? Scanna QR-koden och gå med direkt! TACK!

På svenskakyrkan.se/lulea hittar du aktiviteter för barn och unga. Till exempel Liten och stor, barnkör, ungdomskör, musikverkstad, målarskola, musikskola, stödgrupper, ledarkurs, KUL Kyrkans unga Luleå, konfirmation, Efter plugget och annat.